

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně **J. M.**, zastoupené JUDr. Rostislavem Sochorem, advokátem se sídlem Ústí nad Labem, Horova 6, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25 o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 11. 2002 č. j. 41 Ca 605/01-29,

takto:

Kasační stížnost se **zamítá**.

Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě žalobkyně jako stěžovatelka napadá rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 11. 2002 č. j. 41 Ca 605/01-29, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 8. 2001 č. xxx o přiznání plného invalidního důchodu od 12. 6. 1997. Soud vycházel z nesporné skutečnosti, že žalobkyně je plně invalidní ve smyslu § 39 odst.1 zákona č. 155/1995 Sb. a datum počátku invalidity má podklad v posudku o zdravotním stavu vypracovaném posudkovou komisí dne 6. 3. 2002 včetně doplňku ze dne 11. 6. 2002, když komise měla k dispozici zdravotní dokumentaci i nález MUDr. P. předložený žalobkyní při jednání komise. První plicní nálezy vyslovující podezření na kardiální původ obtíží jsou z dubna 1997 a až následně absolvovaná kardiální vyšetření potvrdila přítomnost dilatační kardiomyopatie, která je invalidizujícím onemocněním. Teprve nález MUDr. N. z 12. 6. 1997 prokazuje existenci i závažnost onemocnění, když žádné dřívější nálezy o existenci uvedeného onemocnění neuvažují. Soud tak určil počátek plné invalidity dnem, kdy bylo odborným lékařem

diagnostikováno onemocnění dilatační kardiomyopatií i závažnost onemocnění potřebná ke vzniku plné invalidity.

Žalobkyně jako stěžovatelka v kasační stížnosti zejména namítá, že odpůrce i soud vychází při stanovení doby, od níž měla zdravotní potíže, z neúplné dokumentace pořízené v relativně nedávné minulosti a upírá jí možnost získat spravedlivě důchod za dobu, od níž byla pro zdravotní potíže neschopná práce. Považuje za logicky nesprávné, aby její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byl posuzován jako významný pro důchod od určitého konkrétního data, které nemůže být zjistitelné. Byla závislá jednak na tom, zda určí lékař správně diagnózu, jednak na tom, jak vede její dokumentaci. I z dané neúplné dokumentace je však zřejmé, že i před datem určeným posudkovou komisí její potíže byly shodné. Soud i komise vycházely z ryze formalistického hlediska dohledání první zmínky o správném pojmenování jejích zdravotních potíží. Soud, pokud by měl zájem na prověření skutečného stavu, mohl nechat určit znalecky po jakou dobu trvaly její kardio problémy před určeným datem; přitom bylo možno vycházet z doby její pracovní neschopnosti a ze zprávy MUDr. P. ze dne 15. 1. 1996, když ovšem ani datace této zprávy neznamená, že potíže neměla již dříve. I při nedostatku znaleckého posudku bylo možno vycházet při určení termínu její invalidity z porovnání jejích subjektivních stesků s délkou její pracovní neschopnosti. Rozhodnutí soudu považuje za vydané na základě nedostatečně zjištěného skutečného stavu věci, namítá důvody kasační stížnosti uvedené v § 103 odst.1 písm. a, b) s. ř. s. a požaduje zrušení napadeného rozsudku.

Žalovaná v písemném vyjádření uvedla, že nemá odbornou způsobilost k posouzení tvrzení stěžovatelky a nutnost znaleckého posudku ponechává na úvaze soudu.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Kasační stížností jsou uplatněny důvody uvedené v § 103 odst.1 písm. a, b) s. ř. s. spočívající v tom, že soud vyšel z nedostatečně zjištěného skutečného stavu věci a na jeho základě učinil nesprávný právní závěr o době vzniku invalidity a tedy i nároku na plný invalidní důchod.

Podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na plný invalidní důchod mj. jestliže se stal plně invalidním a podle § 39 odst. 1 písm. a) téhož zákona je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodů dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %. Tyto podmínky shledal žalobce i krajský soud za naplněné a kasační stížnost proti tomuto závěru soudu nesměřuje. Podle § 54 nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem, a právě určení dne vzniku nároku je podstatou kasační stížnosti.

K tomu ze soudního spisu vyplývá, že stěžovatelka v opravném prostředku proti rozhodnutí žalované namítla, že její zdravotní potíže trvaly nejméně rok před datem od kterého je jí přiznán nárok na plný invalidní důchod a k tomu poukázala na připojené kopie lékařských zpráv a nálezů, a to MUDr. P. P. ze dne 13. 1. 1996 (konstatovány pocity svírání v oblasti levé prekordiální krajiny), ze dne 28. 5. 1996 (konstatování udání pocitu nedostatečnosti dechu, bolesti páteře), MUDr. P. ze dne 15. 6. 1996 (kostatovány bolesti na hrudi s možností anginy pectoris s doporučením dalšího vyšetření) a dále na zprávy MUDr. P. P. z 5. 2. 2001 (konstatováno dle dokumentace sledování od ledna 1996 mj. pro dilatační kardiomyopatii), MUDr. E. M. ze dne 7. 2. 2001 (kostatovány choroby páteře a sledování na interně od r. 1996 pro sy anginy pectoris a další interní diagnózy) a MUDr. A. N. ze dne 13. 2. 2001 (konstatování sledování na interně od 15. 1. 1996 s popisem potíží a

diagnostikováním dilatační kardiomyopatie). Na žádost soudu vypracovala posudková komise MPSV ČR v Ústí nad Labem posudek č.j. 897/01, kdy z protokolu je zřejmé, že komise měla k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci zapůjčenou obvodním lékařem (konstatovány zprávy z r. 1997 a 1998) a v úvahu vzala i zprávu o interním vyšetření MUDr. P. ze dne 15.1.1996, kterou přinesla na jednání komise posuzovaná (stěžovatelka) a dospěla k závěru, že teprve kardiologické nálezy z r. 1997 potvrzují přítomnost dilatační kardiomyopatie (a to podezření na kardiální původ potíží- duben 1997, potvrzení – 12. 6. 1997). Při jednání soudu dne 23. 4. 2003 stěžovatelka navrhla vyžádání kompletní zdravotní dokumentace od MUDr. P. a MUDr. N. Soud po vyžádání zdravotní dokumentace tuto předložil posudkové komisi k vyjádření a doplnění posudku. Komise pod č. j. 458/02 doplnila posudek tak, že setrvala na původním závěru a uvedla, že nález MUDr. P. ze dne 15. 1. 1996, je jediný, kdy byla pacientka vyšetřena pro bolest na hrudi, nikoliv však pro dušnost a ani při tomto vyšetření lékař nepojal podezření na možnost existence dilatační kardiomyopatie, prvním a rozhodujícím je až nález MUDr. N. ze dne 12. 6. 1997. Doplňující posudek byl zaslán zástupci stěžovatelky, který další návrhy na doplnění řízení nevznesl a souhlasil s tím, aby soud ve věci rozhodl bez jednání.

Krajský soud v době projednávání opravného prostředku stěžovatelky postupoval podle části páté hlavy třetí občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2002 a podle § 250q odst.1 mohl provést důkazy nezbytné k přezkoumání napadeného rozhodnutí. Krajský soud k ověření správnosti stanoveného termínu vzniku onemocnění rozhodného pro uznání plné invalidity opatřil posudek posudkové komise, k návrhu stěžovatelky úplnou zdravotní dokumentaci, kterou předložil posudkové komisi k doplnění posudku. Přitom posudková komise měla k dispozici zdravotní dokumentaci stěžovatelky včetně zpráv připojených k jejímu opravnému prostředku. Otázkou je zda, tato zjištění jsou dostačující pro závěr, či zda krajský soud měl k otázce vzniku onemocnění podmiňujícího nárok provést důkaz znaleckým posudkem, a to přesto, že žádný z účastníků provedení takového důkazu v průběhu soudního řízení nenavrhl. Znalecký posudek (§ 127, § 246 c o. s. ř.) je na místě, jestliže jsou stávající důkazy nedostatečné ke zjištění skutečného stavu věci a závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí. V daném případě by byl takový důkaz nezbytný, pokud by o správnosti posudku posudkové komise a jeho doplňku byla pochybnost co do jeho úplnosti či správnosti a současně, pokud by znalecký posudek mohl tyto pochybnosti odstranit. Posudková komise vycházela ze všech dostupných lékařských zpráv a vyjádření stěžovatelky. Pokud stěžovatelka namítá, že její lékařská dokumentace není úplná, nemohl by tento nedostatek překlenout ani znalecký posudek. Ovšem i za situace, kdy by zdravotní dokumentace byla skutečně neúplná, je třeba vycházet z toho, že zprávy z r. 1996 onemocnění dilatační kardiomyopatií neuvádějí a zprávy z r. 1997 logicky nasvědčují zjištění v tomto roce – v dubnu podezření i na možný původ dechových potíží a doporučení kardiologického vyšetření, 12. 6. 1997 po interním vyšetření zjištění dilatační kardiomyopatie, levostranné srdeční slabosti III.- IV. stupně. Závěry posudkové komise odpovídají zdravotní dokumentaci; ani ze zpráv, které stěžovatelka připojila k argumentaci ke svému opravnému prostředku proti rozhodnutí žalované nelze dovodit, že invalidizující onemocnění bylo u ní zjištěno před komisí určeným datem. Pokud zprávy z r. 2002 poukazují na léčení od r. 1996, jde o nekonkrétní konstatování, které nemá ve zdravotní dokumentaci oporu. Stejně tak by závěr o existenci daného onemocnění a jeho intenzity potřebné k uznaní nároku na invalidní důchod nebylo možno dovodit z pracovní neschopnosti stěžovatelky v r. 1996, když stěžovatelka byla podle zdravotní dokumentace dlouhodobě léčena pro různé choroby a potíže. Znalec by tak měl oproti posudkové komisi k dispozici pouze subjektivní názor stěžovatelky o charakteru jejích potíží, navíc s časovým odstupem několika let. Stěžovatelka ostatně sama ve stížnosti namítá nemožnost posuzování dlouhodobě

nepříznivého zdravotního stavu ve vztahu k určitému datu. Zákon ovšem předpokládá stanovení data vzniku nároku, tedy stanovení vzniku invalidizujícího onemocnění, v daném případě nejen onemocnění samotného ale i jeho nezbytné intenzity. Nejvyšší správní soud je tak názoru, že za dané situace bylo zjištění skutečného stavu krajským soudem dostačující pro závěr o správnosti jím přezkoumávaného rozhodnutí žalované.

V postupu krajského soudu nebyly shledány vady řízení, vycházel z dostatečných zjištění, která mají oporu ve spise a právní závěry na jejich podkladě učiněné odpovídají zákonu . Nejvyšší správní soud neshledal tvrzené důvody kasační stížnosti podle § 103 odst.1 písm. a, b) s. ř. s. a proto kasační stížnost podle § 110 odst.1 s. ř. s., poslední věty, jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst.1,2 (§ 120) s. ř. s., když stěžovatel ve věci úspěšný nebyl a žalovaná žádný nárok neuplatnila, když by jí podle zákona ani přiznán být nemohl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. 6. 2003

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu